

Historia magistra vitae est

Autor Administrator

Ritam zločina

U dva svoja teksta u Veernjem listu, Z. Despot donosi sažet prikaz podataka o stradalima u Domovinskom ratu i podatke Ministarstva policije o masovnim grobnicama komunističkih zločina koncem i nakon završetka II. svjetskog rata. Ti podatci govore sami za sebe. Kao da nema vremenske distance. Ako je povijest učiteljica života, jesmo li i ta naučili od nje? Ćini se da nismo ba; najbolji učenici.

Podaci iz popisa poginulih tijekom Domovinskog rata

Iz razgovora s Dr. Antom Nazorom, ravnateljem Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata (Obzor, prosinac, 2010, Z. Despot)

...Prema privremenom popisu osoba poginulih u agresiji Srbije, odnosno JNA i srpsko-crnogorskih postrojbi na RH, u Hrvatskoj je tijekom Domovinskoga rata smrtno stradalo najmanje 12.213 hrvatskih branitelja i civila (podaci su iz prosinca 2009.). Taj popis MOBMS-a nije obuhvatio osobe koje se vode kao nestale ni osobe koje su poginule u neprijateljskim postrojbama, odnosno poginule Srbe na okupiranom području RH, jer na tom popisu, zbog dokumentacije koju posjedujemo, radi na; centar. Uprava za zatočene i nestale do prosinca 2009. otkrila je 143 masovne i vi; e od 1400 pojedinačnih grobnica žrtava srpske agresije. Iz njih su ekshumirani posmrtni ostaci 3752 osobe, od kojih je 3180 identificirano i uvr; teno u privremeni popis poginulih.

Ekshumirani su i posmrtni ostaci 782 osobe, uglavnom pripadnika srpskih postrojbi i civila, poginulih 1995. na privremeno okupiranom području RH, koje su nakon humane asanacije bile pokopane u

zajedničkim grobnicama; do prosinca 2009. identificirano je njih 456. Istodobno, do 1. studenoga 2010. u bazu podataka na posebnom projektu našeg centra uneseni su podaci za ukupno 5099 poginulih i nestalih osoba i 1128 osoba umrlih prirodnom smræu (umrle osobe ne ubrajaju se u "izravne demografske gubitke nastale ratnim djelovanjem", ali su upisane podataka kako bi se smanjila moguænost manipulacije njihovim imenima); od toga ukupno: 5651 Srbin, 384 Hrvata, 60 Muslimana-Bošnjaka, 14 Maðara po jedan Slovenac, Rom i Talijan te 115 osoba ostalih nacionalnosti (Albanci, Crnogorci, Makedonci, Rusi itd.). Zbroj podataka iz spomenutih popisa pokazat æe ukupan broj graðana RH poginulih u Domovinskom ratu.

Poginula djeca

Imena 323

poginule djece zbog ratnog djelovanja, odnosno zbog srpske agresije navedena su u jedinstvenom popisu meduresorne "Radne skupine za izradu Registra djece poginule uslijed ratnih razaranja u Republici Hrvatskoj". Od toga je više od 70 posto stradalo zbog izravnog neprijateljskog djelovanja (od eksplozije granate, mine, raketiranja zrakoplova, snajpera i slièno), a manje od 30 posto zbog neizravnog ratnog djelovanja (igranje vatrenim oružjem, ruènom bombom i slièno). U spomenutoj bazi podataka imena su 57 poginule djece, odnosno maloljetnih osoba; 40 u dobi do 16 godina, a 17 u dobi i 18 godina. Od njihova ukupnoga broja osam je život izgubilo zbog granatiranja, tri "u akciji", 10 je izveršilo samoubojstvo, jedna je ubijena, dvije su umrle nakon ranjavanja, tri su umrle prirodnom smræu, za pet nije poznat uzrok smrti, a 25 je život izgubilo "nesretnim sluèajem" (u 14 takvih sluèajeva njihova smrt nije uzrokovana ratnim djelovanjem pa se, jednako kao i "prirodna smrt", ne mogu smatrati gubicima u ratu). Istodobno, pri Upravi za zatoèene i nestale otvoreno je 12 zahtjeva za traženje maloljetnih osoba nestalih 1991./1992. godine u srpskoj agresiji na Republiku Hrvatsku i èetiri zahtjeva za traženje maloljetnih osoba nestalih u svibnju i kolovozu 1995. godine.

Ukupni broj nestalih osoba?

Pri Upravi

za zatoèene i nestale MOBMS-a u prosincu 2009. bilo je otvoreno 1827 zahtjeva za traženje nestalih osoba s područja RH; od toga je 1030 osoba nestalo 1991./1992. godine u srpskoj agresiji na RH (do danas je taj broj smanjen na 1015), a 797 osoba s privremeno okupiranog područja RH, uglavnom pripadnika srpskih postrojbi i civila, nestalo je 1995. godine. Pouzdanost navedenih podataka koje je prikupilo spomenuto vladino, dakle državno tijelo, potvrðuju kontrolni mehanizmi meðunarodne zajednice: Meðunarodni odbor Crvenog križa, Meðunarodna komisija za nestale osobe, pa i Meðunarodni kazneni sud koji je sve aktivnosti u vezi s tim prenio na RH!...

* * *

O progonu hrvatskih branitelja

Preneseno
iz GK, veljaèa 2011.

Sredinom

sijeènja »Inicijativa - STOP progonu

hrvatskih branite-lja« izdala je priopæenje u kojemu doslovno stoji:

»Trenutaèno u hr-vatskim zatvorima èami preko 300 hrvatskih branitelja, a hr-vatski sudovi su ih dosada procesu-irali preko 3000.«

U

razgovoru za Jutarnji list, objavljenom 12. sijeè-nja, srbijanska ministrica

pravosu-ða doslovno je rekla: »U srpnju prošle godine Srbija i Hrvatska raz-mijenile

su popise osoba osuđenih, okrivljenih ili optuženih za ratne zloèine. Tada su nadležni organi Republike

Hrvatske predali popis s imenima 1.534

osobe protiv koji se u Hrvatskoj vode kazneni postupci ili su veæ osuđeni pred

hrvatskim sudovima.« Ako se usporede nave-deni podaci o Hrvatima i Srbima koji

su u Hrvatskoj na udaru istrage i suđenja, više je od 3.000 Hrvata, a 1.534 Srba.

Prema

raspoloživim podacima, objavljenima 2004. u èasopisu Društvena istraživanja, u Domovin-skom su ratu poginule 22.192 osobe.

Među njima je 8.147 hrvatskih

braniteija te 6605 civila, a

nestalih branitelja i civila bilo je 1218. Poseb-no su izneseni podaci za

poginu-le i nestale Srbe (pripadnici vojske tzv. RSK-a i civili) kojih je bilo 6222.

Približno

76 % poginulih, umrlih i nestalih branitelja imalo je u tre-nutku stradavanja

između 20 i 40 godina - što znaèi da su bili u naj-povoljnijoj dobi za rad i za

stvaranje obitelji. To je znatno narušilo de-mografsku sliku u Hrvatskoj, što

je pokazao popis iz 2001.

* * *

Masovne grobnice Źrtava komunistièkog zloèina

Preneseno
iz Veèernjeg Lista, Z.Despot

Masovne grobnice Źrtava komunistièkih zloèina otvaraju se iz dana u dan. Ministar unutarnjih poslova Tomislav Karamarko u razgovoru za Veèernji list od ponedjeljka iznio je Źokantne podatke da je policija dosad evidentirala višegodine od 700 grobnica u kojima su zakopane Źrtve parti-zansko-komunistièkih zloèina poèinjenih tijekom i neposredno poslije Drugoga svjetskog rata te da je u njima zakopano oko 90.000 Źrtava!

No to nije konaèan njihov broj jer postoje indicije i podaci za još neke druge lokacije koje kriju masovne ili pojedinaène grobnice. Kljuèno je da za te masovne zloèine do danas još nitko kazneno nije odgo-varao te da najveæi dio njih još nije ni ekshumiran niti oznaèen. Prema dosadašnjim policijskim spoznajama, u Hrvat-skoj je trenutadno evidenti-rano 718 lokacija na kojima je 628 masovnih grobnica te 171 pojedinaèna.

Procjenjuje se da sve one kriju gotovo višegodine od 89.000 Źrtava, medu kojima su pripadnici vojnih postrojbi Nezavisne DrŹave Hrvat-ske, civili, Źene, djeca, nje-maèki i talijanski vojnici... Najviše je lokacija u Sisaèko-moslavaèkoj Źupaniji, njih 119, na kojima je evi-dentirano 108 masovnih i 11 pojedinaènih grobnica, za koje se pretpostavlja da kriju èak 45.000 Źrtava! Od svih njih dosad su ekshumi-rane samo dvije u kojima je pronaðeno 15 tijela. Druga je po broju moguæih Źrtava Krapinsko-zagorska Źupa-nija.

U njoj je evidentirana 51 lokacija sa 130 masovnih i još pojedinaènih grobnica koje kriju oko 12.000 Źrtava. U Primorsko-goranskoj upaniji postoji 26 lokacija sa 22 masovne grobnice i 8411 Źrtava. Po pet tisuæa Źrtava krije se na podruèju Grada Zagreba i Zagrebaèke Źupanije te Karlovaèke Źupanije. U Karlovaèkoj postoji 80 lokacija sa 70 masovnih grobnica, a na rodruèiu Grada Zagreba i u Zagrebaèkoj Źupaniji ima 39 lokacija sa 36 masovnih grobnica.

Po broju

žrtava slijedi Požeško-slavonska županija (21, lokacija, 19 masovnih grobnica, 2390 žrtava), Vukovarsko-srijemska (34 lokacije, 26 masovnih grobnica, 2356 žrtava), Bjelovarsko-bilogorska (110 lokacija, 53 masovne grobnice, 2180 žrtava), Virovitičko-podravska (57 lokacija, 44 masovne grobnice, 1792 žrtve), Split-sko-dalmatinska županija (30 lokacija, 12 masovnih grobnica, 1239 žrtava), Kočevsko-križevadka županija (16 lokacija i toliko masovnih grobnica sa 1104 žrtve)... Dosad je, međutim, ekshumirana tek 81 grobnica, a u njima je pronađeno 3901 tijelo.

Jedina

velika ekshumacija pokrenuta je polutajno još 1991. godine na području maceljske župe te je vrlo brzo zaustavljena kad su iz zemlje počeli izlaziti tisuće ostataka ljudskih tijela. Ta je činjenica postala mnogima neugodna, a i iskopani posmrtni ostaci čekali su više od desetljeća da uopće budu pokopani.

Sustavna

iskapanja još nema, nego se u pravilu iskapa ona na koju se naiđe pri izvođenju nekih komunalnih i građevinskih radova. No neke su u novije vrijeme iskapanje i na temelju indicija. Tako su u studenom 2006. na lokaciji "Bujadnjak" na Petrovoj gori ekshumirani posmrtni ostaci 343 osobe. Prema izjavi sudskog vještaka, a s obzirom na količinu preostalnih dijelova ulomaka i fragmenata kostiju, riječ je o grobnici sa 400 i više tijela. Ili, provedena je ekshumacija na lokaciji "Babina gora" u župi Krstovača kada su ekshumirani ostaci više od 40 osoba, dijelovi vojne obude i opreme, žica, čahure i streljiva.